

Paimion kaupungin valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen

Kemiönsaaren kunnan valtuustoseminaari 9.8.2017
kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki, Paimio

Esityksen sisältö:

1. Tausta
2. Ruoka- ja siivouspalveluja koskeva ns. Arkea-ratkaisu
3. Taloushallinnon laskentakeskus
4. Vanhainkotia ym. koskeva ns. Esperi-ratkaisu
5. Yhteenvedo

1. Tausta

Soteuudistus ja maakuntaudistus 2019 muokkaavat Suomen kuntien ja kaupunkien toiminnan historiallisella tavalla uudeksi

Kaupungin taloudellinen tilanne

- alijäämämäiset tilinpäätökset
- velkaa liikaa

Kriisikunnan kriteereistä suurin osa täyttyy

→ jatkuva PAKKO ratkaisuihin

Muita syitä

Uhka toimintojen pirstaloitumiselle

- Hanhijoen, Kriivarin ja Tapiolan päiväkotien siivous

Puheet irtisanomisista lisääntyneet

- Vastenmielisyys tätä kohtaan
- Varhe-maksujen riski

Sote tulossa

- Tukipalvelut ?

Kaupungille jää

- Perusopetus
- Varhaiskasvatus
- Muut sivistyspalvelut
- Tekninen toimi, kokonaan
- Maankäyttö- ja kaavoitus
- Elinkeinopolitiikka
- Paikallisdemokratia ja hallinto
- Hyvinvointi ja ennaltaehkäisevä toiminta
- Yleinen toimiala

→ **ELINVOIMAPOLITIikka**

Päättäjien tärkeimmät kysymykset:

Miten Paimion kaupunki aikoo reagoida tulevaan v 2019 muutokseen?

Mitä Paimion kaupunki haluaa tehdä valmistautuakseen v 2019 muutokseen?

Elinvoimapolitiikka on

1/3

- Laajempaa kuin maankäyttö, kaavoitus ja elinkeinopolitiikka, mutta ne ovat kyllä osa sitä, kuten myös asuinkuntapolitiikka
- Niiden palveluiden tuottamisen turvaamista, jotka jäävät kaupungin vastuulle, kuten
  - koulut
  - päiväkodit

Elinvoimapolitiikka on

2/3

- Tarvittavien organisaatiomuutosten ja toiminnallisten muutosten tekemistä omassa organisaatiossa:
  - Arkea-ratkaisu
  - Itäisten kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyö

Elinvoimapolitiikka on

3/3

- Sellaista toimintaa, jolla tavoitellaan tällä hetkellä itsejärjestettyjen ja tuotettujen palveluiden saaminen jatkossakin kaupungin alueelta, vaikka järjestämisvastuu ja oikeus tuottamiseen ovatkin muiden käsissä.
  - Esperi-ratkaisu

2. Ruoka- ja siivouspalveluja koskeva ns.

Arkea-ratkaisu

Kaupunginhallituksen esityslistalta poimittua

Ruokapalveluita, kiinteistönhoitoa, siivoustointa ja laitoshuoltoa koskeva selvitys antaa kaupungille

- mahdollisuuden muodostaa kokonaiskuva palveluiden järjestämisestä,
- antaa selvityksen siitä, voidaanko ne jatkossa järjestää vielä nykyistä tehokkaammin ja taloudellisemmin ja
- antaa mahdollisuuden kokonaisratkaisun tekemiseen yksittäisten pienten sirpalemaisten ratkaisujen sijaan.

Säästöpotentiaali / Paimion kaupunki

Säästöjen realisoitumisaikataulu, jos 7 v. sopimus
1.4.2016 - 31.3.2023

Palvelun nykyinen kustannus (euroa), sisältäen ulkoisen ateriamyynnin ohjauksessa (%)	Vuotuinen säästö-potentiaali Arkean	Vuotuinen säästö-potentiaali Arkean ohjauksessa (euroa)	2016 (9kk)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Ruokapalvelu	2 460 460	8,9 %	220 000	0	220000	220000	220000	220000	220000	220000	55000
Siivouspalvelu	938 636	6,9 %	65 000	0	65000	65000	65000	65000	65000	65000	16250
Kiinteistönhoito	658 882	4,6 %	30 000	0	30000	30000	30000	30000	30000	30000	7500
YHTEENSÄ	4 057 977	7,8 %	315 000	0	315 000	315 000	315 000	315 000	315 000	315 000	78 750
Vuokrat ja käyttökorvaukset kaupungille			250 000	187500	250000	250000	250000	250000	250000	250000	62500

Luottamuksellinen

Kaupungin henkilökunta

Siivouspalvelut:

- 1 siivoustyönohjaaja
- 24 tilahuoltajaa, joista kaksi osa-aikaista ja yksi määräaikainen

Ruokapalvelut:

- 3 keittiöpäällikköä
- 23 kokkia, joista 3 osa-aikaista, 1 määräaikainen ja 1 määräaikainen & osa-aikainen
- 1 osa-aikainen ja määräaikainen keittiöapulainen

5 päiväkodeissa työskentelevää laitosapulaista, joista 2 osa-aikaista ja 1 määräaikainen.

Yhteensä 57 henkilöä

Liiketoiminnan kauppakirja...

Luovutushetki

”Tällä kauppakirjalla ostajalle luovutettavan liiketoiminnan luovutushetki on

1.5.2016 klo 00:01.”

Omistus-, hallinta-, ja käyttöoikeudet sekä vaaranvastuu liiketoimintaan liittyvään omaisuuteen siirtyvät ostajalle luovutushetkellä.

Liiketoiminnan kauppakirjan liite 6 vuokrasopimus...

Vuokra-aika

Vuokrasopimus on määräaikainen.

Vuokra-aika 1.5.2016 – 30.6.2021 +
mahdolliset optiovuodet

Mikäli osapuolten välinen ruokapalveluiden palvelusopimus päättyy tai päätetään, päättyy vuokrasopimus samanaikaisesti.

Liiketoiminnan kauppakirjan liite 6 vuokrasopimus...

Vuokran määrä

Vuokra on yhteensä 21.525,00 euroa / kk, alv 0 %, ja se jakaantuu seuraavasti:

- Kriivarin koulu, 1.050,00 euroa / kk
- Lukio, 8.692,00 euroa / kk
- Hanhijoen koulu, 1.042,00 euroa / kk
- Vistan koulu, 8.183,00 euroa / kk
- Vanhainkoti, 1.241,00 euroa / kk
- Päiväkotien jakelukeittiöt, 1.317,00 euroa / kk

Yhteensä 258.300 euroa vuodessa.

Vuokra maksetaan kuukausittain kunkin kk:n 15 pvä.

Liiketoiminnan kauppakirjan liite 8 palvelusopimus...

Sopimuskausi

Sopimus on määräaikainen.

Sopimuskausi 1.5.2016 – 30.6.2021 +
mahdolliset optiokaudet

Optiokauden käyttö edellyttää molempien osapuolten suostumusta. Käytöstä on sovittava kirjallisesti 12kk ennen optiokauden alkua.

Päätöksen jatkumo

Tässä 1.vaiheessa kaupunki ulkoistaa siivous- ja ruokapalvelut ja ao. henkilöstö siirtyy pois kaupungin palveluksesta.

Sopimuskauden jälkeen 2. vaiheessa kaupunki tahtonsa mukaisesti kilpailuttaa ko. toiminnot

→ lisähyöty?

Päätös

- Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.3.2016 Arkea Oy:n ja kaupungin välisen liiketoiminnan kauppakirjan liitteineen niin, että liiketoiminta siirtyi ostajalle 1.5.2016 alkaen
- Päätöksen osana valtuusto päätti ostaa Turun kaupungilta 1000 kpl Arkea Oy:n osakkeita
- Päätös syntyi äänin 30 – 4, 1 tyhjä

3. Taloushallinnon palvelukeskus

Kaarinan, Liedon, Paimion ja Sauvon kuntien kesken

Toimeksianto FCG:lle

- Kuntien tulevia tehtäviä ja muuttuvia rooleja ennakoiden Liedon, Kaarinan, Paimion ja Sauvon kunnat päättivät selvittää talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistä organisoitumista.
- Tulevaa organisointia tarkasteltiin esiselvityksessä vastuukuntamallin ja kuntien yhteisesti omistaman osakeyhtiön osalta.
- Tarkasteltavina näkökulmina olivat
  - yhteiset tietojärjestelmät,
  - henkilöstön asema,
  - mitä tarkoittaa oikeudelliselta kannalta yhtiö- ja vastuukuntavaihtoehto, sekä
  - arvio taloudellisesta vaikutuksesta.

Mallien vaikutukset eri näkökulmista

	Vastuukuntamalli	Osakeyhtiömalli
Henkilöstö ja sen asema	→	↘
Sijaistaminen	↗	↗
Osaamisen kehittäminen	↗	↗
Taloudelliset vaikutukset ja toiminnan kehittäminen	↗	↗
Toiminnan sijoittuminen	→	→
Toiminnan johtaminen ja sisäinen organisoituminen	↗	↗
Ostopalveluiden kotiuttaminen	↘	↗

Päätöksenteko

(Kaarina, Lieto, Paimio yhtenevät päätökset, myös Sauvo mukana)

- Lieto aloitteellinen – konsultin kilpailutus -> valinta 01.2016 (vhp)
- FCG:n esiselvitys 02-04.2016
- Khall 05.2017 : esiselvitys tiedoksi -> jatketaan selvitystä osakeyhtiö- ja vastuukuntamallilla
- Khall 09.2017: jatkoselvitys tiedoksi, tavoitteena aloittaa vastuukuntamallilla 1.1.2017, vastuukuntana Kaarina
- Kvalt 11.2016: yhteistoimintasopimukset hyväksytään (Paimion päätös yksimielinen), Kaarina aloittaa vastuukuntana 1.1.2017, osakeyhtiöksi 1.1.2019 alkaen

Toteutuminen – kokemukset

- 1.1.2017 kaikki työntekijät ”kaarinalaisia”, mutta jatkoivat entisiä töitään, entisillä järjestelmillä, entisissä työpisteessään.
- Paimiosta siirtyi 4+4 henkilöä, yhteensä laskentakeskuksessa noin 33 työntekijää, Sauvosta ei siirtynyt ketään.
- Kaarinan kuntalaskutus: aluksi vain henkilöstökulut + osuus kehityskuluista.
- Kunnat vastaavat omissa tiloissaan työskentelevien kustannuksista (järjestelmät, tarvikkeet, sisäiset vuokrat jne.)

Kokemukset - tulevaisuus 1/2

- Palvelujen tuotteistus 2017 aikana
- Järjestelmien yhtenäistäminen: yksi yhtenäinen järjestelmä tavoitteena palkanlaskentaan/henkilöstöhallintoon (2018 aikana) ja kirjanpitoon/taloushallintoon (1.1.2019)
- Eläköitymisiä ja poistumaa on jo pystytty hyödyntämään, etäyhteydet luotu, apua on saatu ”naapurikunnasta”.
- Yhteiset tilat puuttuvat vielä, mahdollistavat sijaistukset paremmin

Kokemukset - tulevaisuus 2/2

- Pehmeä siirtymä työntekijöillä ja luopuvalla kunnalla
- Yhteiset järjestelmät, yhtenäiset toimintatavat, yhdessä toimipisteessä mahdollistavat toiminnan tehostamisen ja osaamisen erikoistumisen
- Osakeyhtiö mahdollistaa konserniyhteisöjen kirjanpidon siirtämisen yksikölle
- Kiinnostaako osakeyhtiömme muita Varsinais-Suomen kuntia v 2019/2020 jälkeen?

4. Vanhainkotia ym. koskeva

Esperi-ratkaisu

Kiinteistöt

1/2

- Maakunnalle on tulossa 3 vuoden ajalle 2019-2021 velvoite vuokrata kaikki sote-palveluissa olevat kiinteistöt.
- Vuodesta 2022 alkaen maakunta voi järjestellä palvelut haluamallaan tavalla ja vuokrata vain ne kiinteistöt, jotka se katsoo tarvitsevänsä.
- Ilman vuokrausta jäävät kiinteistöt jäävät omistajansa huoleksi. Pientä lievennystä tähän voi tulla.
- Ministeri Vehviläisen arvio tyhjilleen jäävästä kiinteistömässasta on 700-800 milj.€
- Etelä-Karjalassa Eksoten alueella sote-kiinteistöistä jäi tarpeettomaksi noin kolmannes, yli 30%

Kiinteistöt

2/2

- Miten käy Paimiossa sijaitsevien sote-kiinteistöjen?
- Terveyskeskuksessa tulee toimintaa olemaan, mutta muutokselta ei vältytä.
- Paltanpuisto sijaitsee keskustassa, on nykyaikaisempi kiinteistönä ja sopiva palvelukeskittymä ison vanhusten vuokra-asuntokannan keskellä.
- Vakavin ongelma lienee vanhainkodin kiinteistö, jonka vanhin osa on 1930-luvulta.
- Askalan palvelutalon osa ratkeaa pitkälti koko ns. vanhainkodin alueen myötä.

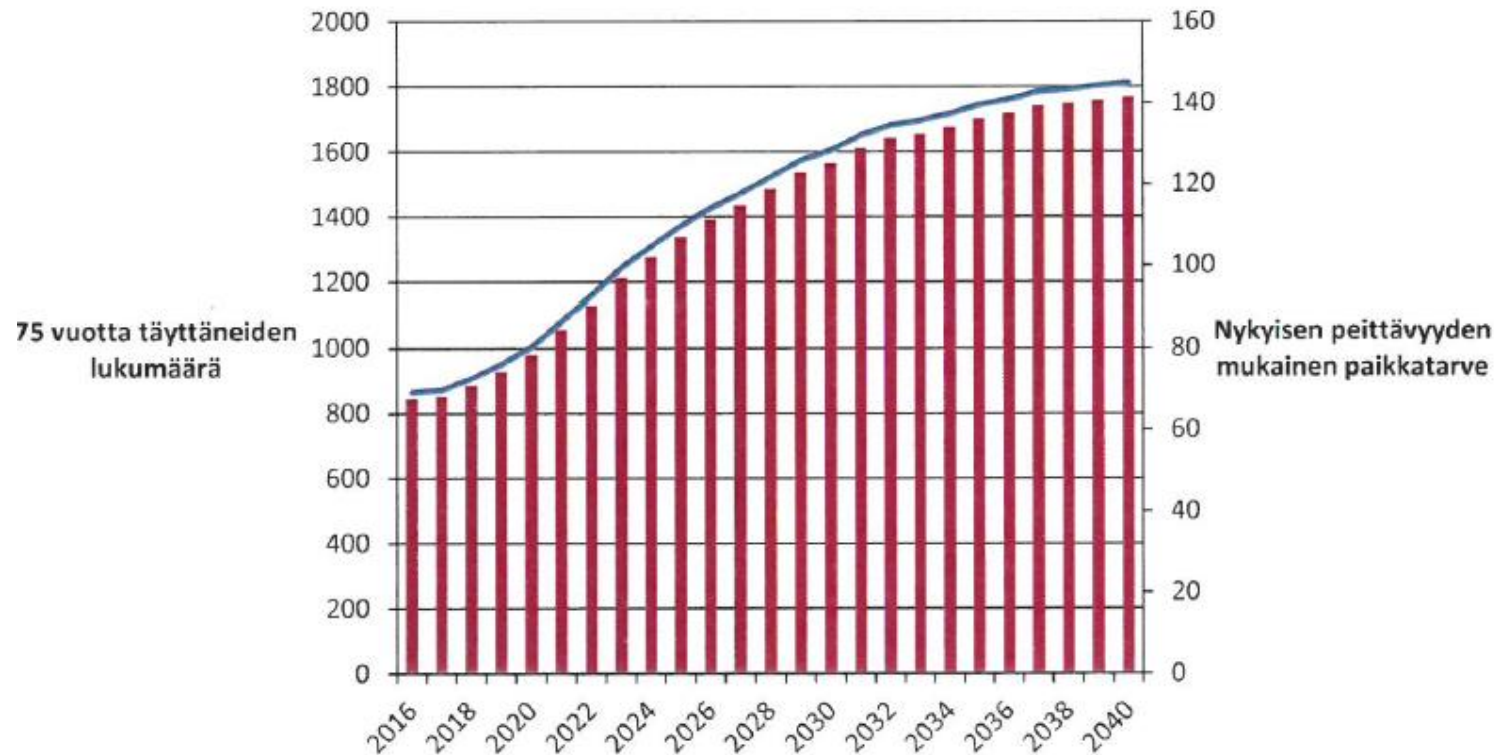
Tehostettu palveluasuminen

- Vanhainkodin alueen lisäksi keskustassa Paltanpuiston palvelukeskuksessa 34 tehostetun palveluasumisen asukaspaiikkaa.
- Tällä hetkellä muissa kunnissa sijaitsevista kohteista ostetaan 11 tehostetun palveluasumisen asukaspaiikkaa.
- Paikkaa tehostettuun palveluasumiseen jonottaa tällä hetkellä 5 asiakasta.

Paimiossa on pula tehostetun palveluasumisen paikoista jo nyt

Ympäri vuorokautisen hoivan tilanne Paimiossa

Tarve uusille paikoille kasvaa nopeasti.

Lähtökohdat

1/2

- Turvataan tehostetun palveluasumisen paikat lähipalveluna Paimiossa.
  - Vanhainkodin alueella tulee olla 60 tehostetun palveluasumisen paikkaa
- Turvataan nykyiset työpaikat ja hankitaan niitä lisää
- Laitoshoidosta vanhainkodissa luovutaan

Lähtökohdat

2/2

- Kokonaisuuteen voi kuulua, että toteuttaja ostaa kaupungilta nykyisen vanhainkodin kiinteistön ja saneeraa/rakentaa uudet tilat samalle alueelle.
- Hanke suunnitellaan yhdessä kaupungin kanssa ja toteutus sovitaan kaupungin kanssa.
- Myöhempi laajennusmahdollisuus
- Kaupunki ostaa palvelun palvelusetelillä 31.12.2018 saakka. Sen jälkeen palvelun järjestämisvelvollisuus siirtyy maakunnalle.
- Tarkoitus on käynnistää toiminta uusissa tiloissa v 2018 alussa.

Esperin esitys Paimion kaupungille

15.11.2016

Esperi

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.5.2017 kaupungin ja Espero Care Oy:n välillä neuvotellut

- kiinteistön kauppakirjan
- sopimuksen yhteistyöstä sekä
- henkilöstön siirtoa vanhoina työntekijöinä koskevan sopimuksen

Äänestys 27-6, poissa 2

Hyödyt Paimiolle

- Esperin investoinnin eli uuden hoivakodin arvo n. 6,5 - 7,0 m€
- Kaupunki ei investoi, vaan myy
- Kaupungilta poistuu vanhainkotikiinteistöön liittyvät riskit
- Kaupungille ei synny uusia kiinteistön omistamiseen liittyviä riskejä
- Kaupunki varmistaa tarvittavien hoivapalveluiden saamisen Paimiosta sote-uudistuksen jälkeen ja itseasiassa kasvattaa volyymia
- Ennustettavuus kustannuksissa verrattuna omaan toimintaan parempi
- Mahdollinen kustannussäästö
- Kaupungilla ei käyttöasteriskää
- Uudet modernit 64-paikkaiset tilat

4. Yhteenveto

Yhteenveto

1/2

- Arkea-ratkaisulla kaupunki ratkaisi tukipalveluiden (ruoka- ja siivouspalvelu) sopeuttamista koskevat asiat suurimpien tukipalveluiden henkilöstöryhmien osalta liittyen sote-uudistukseen
- Arkea-ratkaisulla myös merkittävä vuotuinen taloudellinen hyöty kaupungille, noin 0,5m€
- Kuntien yhteinen taloushallinnon ja palkanlaskennan laskentakeskus on ratkaisu ao. henkilöstön sopeuttamistarpeeseen
- Yhteensä nämä kaksi ratkaisua siirsivät kaupungin palveluksesta pois $57 + 8 = 65$ henkilöä.

Yhteenveto

2/2

Esperi-ratkaisu

- turvaa sen, että ikääntyessään paimiolaiset saavat tarvitsemansa hoivan Paimiosta riippumatta siitä, kenellä on palveluiden järjestämisvastuu
- turvaa nykyiset vanhuspalveluiden työpaikat ja tuo niitä lisää Paimioon (elinvoima)
- merkitsee uuden 64-paikkaisen tehostetun palveluasumisen hoivayksikön investointia ja mahdollistaa tarpeen mukaiset jatkoinvestoinnit
- merkitsee 34 henkilön siirtymistä kaupungin palveluksesta Esperi Care Oy:n palvelukseen
- poistaa kaupungilta kiinteistöriskiä

KIITOS